

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 25 kr.
Bélyegdíj minder hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmd-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A házi ipar és mezőgazdasági népelességünk.

* * Hazánkban az utóbbi években oly jelenségek mutatkoztak a mezőgazdasági populációt illetően, hogy mindenki méltó kíváncsisággal várhatta a népszámlálásnak ide vonatkozó eredményeit.

Igy az egész ország területén mutatkozó jelenség volt, hogy míg a mezőgazdasági munkával foglalkozó vidékeken a szó szoros értelmében munkaerő-kalamitások voltak, a városokban alig tudta foglalkoztatni az ipari munka a beözönlött munkáskezeket.

A népesedési mozgalom tehát határozottan a városoknak kedvezett. A népesedés ezen irányát élénken dokumentálja az, hogy míg az 1880-iki népszámlálás szerint 3.547,205 férfi és 973,465 nő lett mezőgazdasággal foglalkozónak felvéve, addig 1890-ben csak 2.860,242 férfi és 691,166 nő.

A fogyatkozás ugy a férfiaknál, mint a nőknél tetemesnek látszik, s okot is adott olyféle magyarázatokra, hogy az ország földművelő népe veszedelmesen fogyott.

A mi a fogyatkozás számszerű, valódi mennyiségét illeti, az tetemes nem lehet, ha tekintetbe vesszük a statisztikai hivatalnak e számokhoz adott s a földmívelési miniszter 1891. évi jelentésében olvasható kommentárját, mely a következőket mondja:

Ha a foglalkozási ágak közül egyet, pl. az őstermelést kiszakítjuk, annak számadatai nem tüntethetik fel az őstermeléssel foglalkozó összes egyének számát, mert a különböző foglalkozások egymásba szövődnek, következésképp a népszámlálás hű képét adja ugyan az egész népelesség foglalkozás szerinti megoszlásának, de nem ad egy-egy pontos számot az egyes gazdasági ágak összes személyzetéről. Például a birtokosok száma, a bérlők száma, a földmíveléssel foglalkozó napszámok száma jóval nagyobb, mint amennyit a népszámlálás kitüntet, mert a birtokosok, a bérlők egy része, más foglalkozással is bírván, annak révén más foglalkozási csoportba kerülnek. A földmíveléssel foglalkozó napszámok pedig időnkint más napszámú munkát is végeznek; kivált tél idején, a mikor a népszámlálási felvétel történik, nem működhetvén az őstermelésnél, igen sok esetben kerülnek a közönséges napszámok közé.

El kell ezen magyarázatot fogadnunk, azonban le kell vonnunk annak konzekvenciáit is.

Először is, szomorú tény, hogy a mezőgazdasági munkások nagy része télen nem foglalkozik lakhelyén, hanem bemegy a városokba. Ha az a munkásanyag a mezőgazdasági munka idején ismét, előbbi nagyságában térne vissza az anyaföldhöz, az egész dolog megbeszélést sem érdemelne.

De nem úgy van. Az ilyen ideiglenes ipari munkások képezik a városok legnyomorultabb lakóit, kiknek körében kezdődik és pusztít minden járványos betegség, akiknek munkája oly sorvasztó természetű sokszor, hogy a munkást egy tél alatt felemészti.

Ebből tehát nem sok örömiünk lehet, hogy a mezőgazdasági munkások számát többre vehetjük, mint ahogy azt a népszámlálás kitünteti.

A nőknél, azt hisszük, még szomorúbban áll a dolog, — s különösen erre akarnak jelen soraink mutatni.

A mezőgazdaságtól az 1890-iki népszámlálás szerint elvonult nők legnagyobb részét megtaláljuk a városi facér cselédekben és prostitútaikban. A nők igen tetemes része nem képes productiv foglalkozással fölcserélni előbbi nehéz, de biztos gazdasági foglalkozását, s keresve a kényelmesebbet, facér cseléddé válik, vagy a mi különben az előbbivel csaknem egyértelmű — prostitútvá.

Nos hát azt a veszedelmet, amely gazdasági társadalmunkat fenyegeti, csakis a házi ipar felkarolása, terjesztése és fejlesztése által lehet megakadályozni.

Hogy a férfi munkás ne menjen be a városi nyomort szaporítani, hogy a kis gazda ne küldje be leányait a városba szolgálni, hogy tehát az ő frissességű munkaerő a föld részére télen át érintetlenül megóvassék, — ennek egyetlen módja a mezőgazdasági házi ipar felkarolása.

Különösen a nőket illetően kétszeresen szükséges ez, mert hiszen ezekben van az a képesség, amely a finomabb házi ipar munkának végzésére alkalmas.

Nézetünk szerint ez az 1890-ik évi népszámlálásnak legfrappansabb tanulsága mezőgazdasági szempontból.

Azon módokat kitalálni és alkalmazni, melyek szerint a különböző viszonyokhoz képest különböző, a népet házi tűzhelyéhez kötő házi ipari foglalkozás megteremessék, az intéző hivatalos körök s gazdasági korporációk dolga.

Mi részünkről csak azt akartuk kimutatni, hogy a mezőgazdasági házi ipar többé nem a jólét javításának eszköze, hanem sürgős szükség, mely egy mezőgazdasági viszonyainkat fenyegető veszélyt van hivatva elhárítani.

A megyék dotációjának emelése. A képviselőház pénzügyi bizottsága végelegesen meg fogja alapítani azon szakaszokat is, melyek a kormány pótelőterjesztése alapján a megyék dotációjának fölemelése tárgyában be lesznek illesztendők a tisztviselői fizetéseket szabályozó törvényjavaslathoz. A kérdéses pótelőterjesztés tárgyalása alkalmával fentartotta volt a bizottság annak újabb fontolóra vevését, vajjon a megyei tisztviselők illetményeinek javítására szánt összeg kizárólag az eddigi megyei dotáció százalékos fölemelésének alapján osztassék-e fel az egyes megyei törvényhatóságok közt. A bizottság előreláthatólag fenn fogja tartani a felosztásnak ezt a kormány által javasolt módját. Kétségtelen lévén, hogy bármely más kulcsnak az alkalmazása még inkább megnehezítené a fizetéseket szabályozó törvényjavaslathoz amugy is hosszadalmasnak ígérkező tárgyalását.

A régi ezüstpénzek a közforgalomban. Az utolsó napokban sok esetben megtörtént, hogy a közforgalomban visszautasították az osztrák értékű ezüstpénzeket, utalván ama körülményre, hogy most december 31-én járt le a konvenció ezüstpénzek beváltására megállapított határidő. A félreértésekből származható zavaroknak elejét veendő, a pénzügyminiszter sürgősen intézkedett most, s értesítette az összes állami s egyéb nyilvános pénztárakat, hogy az osztrák értékű ezüstpénzeket, nevezetesen 1868. óta Magyarországon vert két forintos, egy forintos és negyedforintos ezüstpénzeket az 1857. évi pátens alapján minden akadékoskodás nélkül elfogadják. Mihezértást vett a közönségnek is tudomására hozza ezt a miniszter.

A bírói letétek kamatlábának leszállítása. Wekerle Sándor mint pénzügyminiszter és Szilágyi Dezso igazságügyminiszter 45788. igazs. ü. m. sz. alatt rendeletet bocsátott ki, mely a megváltozott pénzügyi viszonyokra való hivatkozással a készpénzbeli bírói letétek kamatlábát visszaható erő nélkül 1893. jan. 1-től számítva 4% ról 3 1/2%-ra szállítja le. A már letétben levő pénzek e naptól kezdve természetesen szintén 3 1/2%-al fognak kamatozni. — Ezzel egyidejűleg egy másik hasonló rendelet a bírói letétpénztárakban kezelt közjegyzői biztosítékok kamatlábát ugyancsak 1893. január 1-től 5% ról 4%-ra szállítja le.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Kietlen, bús . . .

Kietlen, bús, mogorva ősz,

Te régi, régi ismerős:

Tájékomra hiába jössz!

Ködös, fagyos lehelleted

Most mindhiába öltöget

A tájra gyászos lepleket.

Oh! máskor fölkerestelek:

Te értéd beteg szívemet . . .

Oh! hányszor könnyezék veled! . . .

Most elkerüllek öregem!

E hervadás között nekem

Immáron többé nincs helyem.

Hogy megnyerém szerelmedet,

Lánykám: e hervadás felett

Legfőlebb kacagnék veled!

Szabadka Gyula.

AZ IGAZ BARÁTSÁG JELE.

Duplessis Pál regényíró, ki korának legkeresettebb íróival egy rangban állott, a „Haza“ (Patrie) című lap tárcájának rendes szállítója volt, ami azt teszi, hogy a

regényt vagy elbeszélést nap nap mellett folytatásonként vitte a nyomdába.

Millet Aimé — aki meg szobrász volt — igen bensős barátságban állott Duplessis-vel. Egy este türelmetlenül látszott őt (a regényíró) várni s azonnal belépte után azzal támadta meg:

— Felvilágosítást kérek. Atyám egész az aggodásig való figyelemmel kíséri a lapban most folyó regényed. Te a tegnapi számban a legkritikusabb helyzetben hagyta a grófnőt; bele ment az elé vetett törbe s azoktól van környezve, akiknek érdekében áll őt elveszíteni. Csakugyan meghal a grófnő?

— Igen — válaszolá Duplessis. Egy tordőfessel megöli őt Affiani Corse.

Millet szobrász öklével az asztalra ütött:

— Nincs szerencsém! kiáltá hevesen.

— De hát mit árt neked az, hogy a grófnő meghal a regényben?

— Atyám fogadott velem, értsd meg. Ő azt állítja, hogy a grófnő meghal, én gondolván, hogy neked még szükséged van rá a regény folytatásában, arra fogadtam, hogy kimenekül a kelepceből.

— Nagy összegben fogadtatok?

— Tíz aranyban.

— Teringettél! kiáltá Duplessis és kihúzván óráját, megnézte azt.

— Kilenc óra. Még éppen elég időm van, hogy a nyomdába menjek. Bérkocsiba ülök és sietek megszabadítani a grófnőt.

— Igazán? — kérdé szobrász barátja egészen meghatva.

Duplessis megszorítá barátja kezét s így szólt neki tünepélyesen:

— Ez a legcsekélyebb szívesség, amit barátomért tehetek.

Másnap Millet szobrász tíz aranyat nyert az apjától. (Franciából.)

Kajabusz.

AZ ÁTRUHÁZOTT PROTEKCIÓ.

Egy idő óta minden nyilvánosságtól tartózkodó magaviseletemről a sarkon álló hordár is észrevette, hogy egész egyéniségem a „Fin du mois“ befolyása alatt áll. Siettem emez emberismeretből származó tapasztalatát tudtomra adni, az által, hogy nem köszönt. E szerencsétlenséget (tudja mindenki mit értek alatta) már annyira megszoktam, hogy szinte rosszul esik ha elmarad. Egy ismeretes dalban szoktam é fülötti megnyugvásomnak kifejezést adni, fűtyülvén: Ó du lieber Augustin! du bist weg, Geld is weg, jetzt hab ich a stb.

Egyszer harmincegyedikén (az az átkozott harmincegyediké!) délután fűtessel foglalkoztam, erősen nógatta a tüzet: „Gyulladj meg már! azt a . . .“ hogy elmondhassam azt a regénybeli kifejezést: „A kandallóban vigan lobog a tűz.“ Valaki kaparta az ajtót.

— Szabad! . . . Á . . . pajtás Grüstet dich Gott!

— Heng dich auf!

Muki volt, az ő hagyományos flegmájával s tavaszt mosolygó ábrázatával, melynek sugárzásától másodvirágzott az orrán a borvirág. Megkínáltam helyiyyel (mással nem szolgálhattam). Elpanaszkodta, hogy rosszul érzi magát, mert ma szokása ellenére reggelizett. Ámulva fogadtam a hirt, de azután megvigasztaltam, hogy velem nem történt hasonló. Arra kért, hogy helyettesítsem az irodában, haza szeretne menni néhány hétre. Biztatott, hogy nem lesz semmi dolgom s megfizetik semmittevésemet. De tudta, hogy az egy Isten után nem ő következik mindjárt, a kiben hiszek, s hozzátette, hogy a principális igen befolyásos ember. Ez aproposra jött! Elvállaltam.

Többen összeáltunk, s asztaltársaságot képeztünk. Üléseinket naponkint déli 12 órakor tartottuk a vendéglő külön helyiségében. E szoba egész Pantheon volt, sorban egymás mellett felfüggesztett nagy emberek arcképei tették azzá. Ott lehetett látni a világ leghiresebb diplomátáit, a Gladstone-t, azt a bíres anglust, a Bismarckot, a Tisza Kálmánt — meg a Spanga Pált; továbbá a

Helyi és megyei hírek.

Kinevezés. Említettük lapunk múlt számában a Schmausz Endre alispánnak miniszteri biztossá történt kinevezését. A „Földmívelési értesítő”, a földmívelésiügyi miniszterium hivatalos lapja, a következőkben közli a kinevezést: A földmívelésiügyi m. kir. miniszter 1892. 68371. sz. alatt kelt rendelkezéssel a gombos-vajszkai ármentesítő és belvízszabályozó társulat önkormányzati jogának felfüggesztése mellett — ügyeinek vezetésére az 1885-ik évi XXIII-ik t. c. 124-ik §-a értelmében Schmausz Endrét Bács-Bodrogh vármegye alispánját — két évi időtartamra — miniszteri biztossá nevezte ki.

Köszönet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter: Városi Károlynak, a Ferenc-csatornai műmalmol részvénytársaság elnökének, azon 100 frtnyi adományáért, melylyel az újverebázi algymnasium ifjúsági könyvtárának gyarapításához hozzájárult, elismerő köszönetét fejezte ki.

Kinevezés. A földmívelésiügyi m. kir. miniszter az apatini m. kir. erdőhivatalhoz Pukács Antal ellenőrző főerdészévé nevezte ki.

Pótvalasztások. Temerinben megyei bizottsági taggá a pótvalasztás alkalmával dr. Molnár István Lajos, zombori főgimnáziumi tanárt választották meg. — Zákó Milán országgyűlési képviselő megyei bizottsági taggá Csurogon és Zsablyán is megválasztatták, a szabályi megbízatásról leköszönt s így itt pótvalasztás lesz legközelebb.

Tanítóvalasztás. A zombori róm. kath. iskolaszéknek január hó 4-én megtartott ülésében Jauch Ferenc nyugdíjaztatása és Temaróvits József leköszönése folytán megüresült két állásra Sztolsics Márton és Lévy Nándor 15—15 szavazattal tanítóul megválasztatták.

A katonazenekar hangversenye. Amint már megírtuk, e hó 9-én hangversenyt rendez. és kir. ezredünk zenekara a Vadászúrtban. Az estély zártkörű lesz s a meghívókat most bocsátotta ki a helyőrség tisztikara. A hangverseny különben nagy szabásúnak ígérkezik s a meghívottak száma is igen nagy.

Tisztújítás. Folyó évi január hó 2-án volt az apatini daláregylet évi közgyűlése, mely alkalommal a tisztviselők választása ejtetett meg. Megválasztották: elnöké dr. Schmausz Antal, II. elnöké Krieg Károly, jegyzővé Szauder Antal, pénztárnokká Weber József, könyvtárnokká Milla Márton, I.-s karmesterré Inglicshoffer József, II.-od karmesterré Milla Márton és Bögnér Antal, zászlótartóssá Kammerer György, választmányi tagokká Ribiczey Béla, Rátai Tivadar, dr. Lang József, Dombóvits Márton, Krieg Béla és Jeisel Henrik, póttagokká Gillich Péter, dr. Weidmann Vilmos, Bászler István, Becker Jakab, Elmann Ferenc, számvizsgálókká Gillich Péter, Katzenberger Miklós és Becker Ferenc.

A jég. Ugyancsak megtréfál bennünket az idő. Hétfőn délután megírtuk, hogy már letisztították a régi havazás emlékeit a kalvária melletti jégpályáról és szabadbá tették azt egészen. Kedden hozza a hirt a Báeska és — ime — ugyancsak kedden újból elkezdi havazni és újból leborítja a jeget a fehér takaróval. Szerdán már ismét nagy része tiszta volt a jégnek és szerdán este megint csak neki fogott a havazás. És most valóban nem merjük megírni, hogy ma korcsolyázhatunk-e vagy se, mert kétségtelen, hogy a míg e sorokat kisérdik a nyomdában éppen az ellenkezője történik annak, a mit írunk. Hiszen olyan széleslyes ez az időjárás!

A Stelczer ügy véglegze van már teljesen. Tudjuk, hogy hatóságok rágalomzása miatt fogságra ítéltetett a felfüggesztett kiszácsi lelkész. Utolsó reménye a felség kegye volt már, de — amint nekünk írják — kegyelmi kérvényével elutasított s folyó hó 3-án rukkolt be egy havi fogságának letöltésére.

Farsang Baján. Karnevál ur ömeltőségét méltán üdvözli a bajai kereskedők ifjak egylete a f. hó 28-án szombaton esti 8 órakor a „Nemzeti” szálloda fényesen díszített nagyertermében rendezendő táncvigalommal egybekötött Jux koncert alkalmával, melyre az egyletnek sikerült a koppenhágai Signor Thomasso Albini művész társulatát megnyerni, mely társaságnak kérésére néhány helyi műkedvelő is fog közreműködni. A meghívókat az egylet legközelebb fogja szétküldeni s a program szintén közölni lesz.

legnagyobb csirkefogókat — meg a poetákat. Ott voltunk mi is, köztülnk Pechloch Kristián, a társaság szelleme, ki egy idő óta nagyon leverten töltötte be helyét. Vizsgára készült, s miúhogy már másodszer nem sikerült neki, elszánta magát a levégsőre — a tanulásra. Így sem igen bizott magában, segíteni akartam rajta.

Másnap Mukival az irodába siettem, hogy átvégym a hivatalt. Akként ismertem meg principálisával, hogy rám mutatva elmondta: Ime találmam külön ember magamnál, aki helyettesíteni fog, barátom is... — Neve Pechloch Kristián, vágtam közbe.

— Nagyon örülök... Az öreg ur elmondta mi lesz a teendőm, azzal magunkra hagyott. Mukinak nem akart a fejébe menni az metamorphosisom Pechloch Kristiánra, de mikor megtudta, hogy Pechloch számára akarom kiemelni a protekciót, kinek három hét múlva vizsgája lesz, sikert kívánt tervemhez. Ezzel nyakába akasztottam kabátját: „Menj Isten hírével, mit állsz itt hiába!”

Napok jöttek, napok multak, s már három hetet töltöttem az irodában. Egy reggel azután azzal a kérésrel fordultam az öreg urhoz, hogy holnap tartandó vizsgám sikeréért érvényesítse befolyását, s legyen szives egy napi szabadságot engedélyezni. Legnagyobb készséggel ígerte pártfogását, hozzátéve: csak tanuljak s ne bizzam el magam.

A kitűzött napon elmentem Pechloch vizsgáját hallgatni... Annyi zöldséget beszélt össze, hogy banni kezdtem tetemet. Ha ezt valaki elmondja az öreg urnak, tönkre van téve egész renomé. Szédítve hagytam el a termet, erősen megfogadva: Vigyen el engem az ördög, ha valaha valakinek jót tesztek!

Másnap tudtam meg, hogy Pechloch Kristián kintintéssel vizsgázott. A kriskindli hozta neki a szerencsét és az a kriskindli

Sigma Fi volt.

A tanügyi pályán működő szülők gyermekeinek tandíjmentessége. A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy jövőben az állami elemi, felsőnép, polgári és középkereskedelmi iskolákban a tanügyi pályán működő szülők (tanítók, tanítókné és tanárok) gyermekei, ha jó előmenetelt, szorgalmat és magaviseletet tanusítanak, a tandíjmentesítés alól szegénységi bizonyítvány bemutatása nélkül felmentessenek.

A kereskedelmi bíráló, mely f. hó 14-én lesz a „Vadászúrt” termeiben, a meghívók már szétküldtek. Nem mulasztjuk el egyúttal örömmel konstatálni, hogy e mulatság iránt igen szép érdeklődés nyilvánul már is. A meghívók a következőképp szólnak: „Meghívó. Az 1893. évi január hó 14-én Zomborban a „Vadászúrt” szálloda” dísztermeiben a helyben alakuló „kereskedői-ifjak betegsegélyező-egylete” javára rendezendő zártkörű táncvigalomra. Belépti-jegy ára: Személyjegy 1 frt. Családjegy 3 személyre 2 frt 50 kr. Kezdeté 8 órakor. Jegyek előre válthatók: Falcone Gusztáv, Mayer és Thum, Engel Mór és Karakásévit Milvíj uraknál és este a pénztárnál. Felülvezetéseket közzönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.” Csinos kiállításnak e meghívók s a kereskedői jelennyel vannak ellátva. Kereskedői ifjuságunk ez alkalommal tanúsító fardhatatlan buzgólkodásuknak, multságuknak minden tekintetben fényes sikere lesz legszebb jutalmuk.

Eljegyzés. Perstein József zsabályi járásbíró-sági iktató, jegyet váltott Szagheiszter Margit kisasszonnyal, Szagheiszter János járásbíró-sági végrehajtó leányával.

Munkatársainknak. Volt levelezőink közül a mai számmal már többen nem kapják a tisztelet-példányt. Minthogy ezt csak korlátolt mérvben adhatjuk meg, kénytelenek voltunk mindazokkal szemben, a kik már hosszabb idő óta nem adtak életjellet magukról, beszűntetni a lapküldést. Ha mindazonáltal akad ezek között olyan, a ki igényt tart a jövőre néve is a munkatárs viszonyra, avagy a kívül szemben netán tévedésből szüntettük meg a tiszteletpéldányt küldését, úgy kérjük, sziveskedjenek ez urak vagy a szerkesztéssel tudatni ezt, vagy pedig a kiadóhivatalhoz fordulni a lap reklamálásával.

Lovag Wettstein. Fölvette a lovag Wettstein nevet és ez alatt a firma alatt Zentán sok apró szélhá-mosságot követett el. Az igazi neve, a Matuschek név soká ismeretlen maradt, míg végre a napokban a zentai rendőrség nyomára jött a dolognak és a hűvös idő daccára is hívőre tette a „lovagot”. Legutóbb 25—30 frtos utalványok és ajánlott levelek érkeztek Zentára lovag Wettstein címére, az összegeket Matuschek föl-szedegette; a szombathelyi püspök utalványán azonban rajta vesztett. Így került hurorkra.

Egy körözés. Ha a Rendőri közlönyben írják meg, hogy valakinek milyen a szeme, haja, termete, stb., az sosem örvendetes dolog erre a valakire néve, a mint, hogy épeusséggel nem örvendetes a Mayersfeld Blanka szabadkai leányra sem, hogy innen tudjuk meg, mikép a szemei kékék, a haja s a szemöldöke szőke, homloka magas, álla gömbölyű s a kora csak 17 telet ért meg eddig. De hogy ez így történt, annak sem a szabadkai törvényszék az oka, a mely a személyleírás közölte, hanem a Blankának a hamissága. Ez a hamisság ugyanis olyképp nyilatkozott meg Mayersfeld Blankánál, hogy semmikép sem volt meggyeztethető az a büntető törvénynek a csalásra vonatkozó rendelkezéseivel. Így tehát kéri a szabadkai törvényszék az összes batóságokat, hogy a hamis hajadont tartóztatassák le és küldjék Szabadkára az ügyészhez.

Ertesítés. A szegedi m. kir. bábaképző-intézet-nél a legközelebbi — március hó 1-én kezdődő — magyar-német tanfolyamra 12 tanuló részére egyenkint 40 frtnyi állami ösztöndíj van rendszerezve. Felhívom mindazokat, kik azt elnyerni óhajtják, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz intézett, keresztlevelel, erkölcsi és szegénységi bizonyít-vánnyal felszerelt bélyegtelten folyamodványukat január hó 31-ig hozzám nyújtsák be. Szeged, 1892. december hó 31-én. Dr. Mann, igazgató-tanár

Uj lap Szabadkán. „Bácskai Szemle” címen új hetilap indult meg. Szerkesztője Bergl Sándor és kiadója Petrovits Dusan dr.

Öngyilkosság. Bodó János ó-becsei szabólegény a múlt héten agyonlőtte magát. Hogy miért tette, nem tudni; egy levelében azt mondja, hogy rosszul bánt vele a családja s azért mondott bucsut ennek a világnak; egy másik levelében meg szereléről panaszkodik s meg is kér benne egy kis lányt, hogy kísérje ki az örök nyugalom helyére.

Elvi határozatok. A vallás és közoktatásügyi miniszterium újabb a következő elvi jelentőségű határozatokat hozta: Írásbeli tanképesítő vizsgálat tanító- és tanítónőképezdekben, ha a jelölt a tanképesítő vizsgálat szóbeli részétől nem önkéntes elhatározásból, hanem kényszerűségből (betegség miatt) lépett vissza, ugyanazon tanító-, vagy tanítónőképezdenél az újabb vizsgálat alkalmával beszámítandó. — Községi iskolai alapvagyon jövedelme ideiglenesen községi kisdévodá fentartására is fordítható; mindaddig, míg ezen jövedelem-nek községi, vagy felekezeti iskolai célokra való felhasználására szükség nincs. — Kereskedelmi akadémiái bukott tanuló az osztályt magán uton is megismételheti.

Mindegy neki! Talán azt se tudta az atyafi, hogy melyikbe szerelmes. De hogy szerelmes, az kétségtelen, mert hiszen megírta a következő levelet: „Kedves Asszonyság Hamán a Rózát Másnak Komendálták Ha azt hiszem hogy Bertuskát Megfogom kapni Mert nekem minyegy még úgy Lehet hogy Szerencs, éseb, Leszek véle mint a rózával Mert olyan kis fővény lány kéne nekem Jobanis meg tudnék Elvi Véle mert ügyes kis lány a Bertáska számítok is hogy Elveszen.”

Tolvajt keresnek. Szabadkán nagyobb betöréses lopás történt az elmúlt éjjelek egyikén. Csákányi Károlyné lakásába törtek be ismeretlen tettesek, amidőn az asszony nem volt otthon. Elvittek minden elvihető ruhafélét. A szabadkai rendőrség a környékben keresi a tolvajokat s azonnal értesítette erről a közeli rendőrhatalóságokat.

Tanszer- és tankönyv-adományok. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a múlt év folyamán több községi és felekezeti népiskolát segélyezett tanszerközzel és tankönyvekkel. Az e fajta segélyben részesült iskolák között vannak a tiszaföldvári és csébi róm. kath., az ó-verebázi gör. kath. és a bács-újfalusi gör. kel. iskolák.

Az ifjúsági bál előkészületei be vannak fejezve. Az egész héten dolgoztak a terem díszítésén s bevitték a négy nagy csillár közé még egyet, amelyben 300 gyertya fog égni. Most tehát csak a sikerre várunk, ami elmaradhatatlan.

Eljegyzés. Ábrahám Hermann apatini kereskedő és megyei bizottsági tag leányát, Ilka kisasszonyt, eljegyezte Abeles Zsigmond koméati (temesmegyei) föld-birtokos.

Sok az államköltséges önkéntes! A hadügyminiszteriumban azt az érdekes megfigyelést tették, hogy az államköltségen szolgáló önkéntesek száma évről-évre szaporodik. Az államköltséges önkéntesek a kaszárnyában kapnak lakást és élelmet, kincstári ruhadarabokat hordanak és mindezt vagy egészen ingyen, vagy igen csekély összegért. Az államköltségesek szaporodása nem az általános elszegényedés következménye, hanem abban leli magyarázatát, hogy sokan, kik saját költségükön is leszolgálhatnák az önkéntesi évet, bizonyítványokat szereznek, melylyel vagyontalanságukat igazolják és így nem lehet fölük megtagadni az államköltségesek kedvezményét. Mivel így sokan, kik igazán rászorulnak a kedvezményre, nem szolgálhatnak államköltségen, a katonai hatóságok felszólították a polgári hatóságokat, hogy ezentul a lehető legnagyobb óvatossággal járjanak el a szegénységi bizonyítványok kiállításánál. Ilyet csak annak adjanak, aki igazán szegény és csak államköltségen szolgálhat.

Allamsegély. Lufi Károly újverebázi lakos részére, kendertermelési és kikészítési szövetségek alakítása céljából 500 frt államsegélyt utalványozott ki a kereskedelemügyi miniszter. Lufi Károly — amint értesítünk — Bács-Bodrogh és Békés vármegyék területén fáradozik ily szövetségek alakításán.

Halálozás. A legrégibb gárdának egy sokat élt és sokat tapasztalt tagja, Grosschmid Ferenc ügyvéd, halt meg tegnappal reggel. Eseményekben gazdag múltjának kétségkívül egyik legszebb része volt a 48-as szereplése, amikor mint hadbíró működött főhadnagyi ranggal. Szerény igények között élte utolsó éveit, teljesen visszavonulva az élet zajától. Tetemét kétségkívül a gyászolók nagy száma kíséri ki az örök nyugalomra. A gyászjelentés így szól: Szomorodott szívvel jelentjük számom rokonaink és barátaink nevében is szeretett férjem, illetve testvérünknek Grosschmid Ferenc hites ügyvéd, 1848-iki honvédfőhadnagy-hadbíró, nyug. járásbíró-sági irnoknak 1893-ik évi január hó 5-én reggeli 5 órakor élte 75-ik évében, kinos szenvedés után történt halálát. Földi maradványai 1893. évi január 6-án d. u. fél 4 órakor fognak a Szent-Rókus-hoz címzett sírkertbe örök nyugalomra tetetni; a csendes halotti szentmise pedig a zombori plébánia templomban 19-én reggeli 9 órakor fog a Mindenhatónak bemutatattani. Zombor, 1893. évi január hó 5-én. Áldás és béke poraira! Üzv. Grosschmid Ferencné szül. Mayer Mária, özvegye. Grosschmid Gábor, fivére. Üzv. Hrabovszky Jánosné szül. Grosschmid Luiza, nővére.

A „Zentai Ellenőr” szerkesztőt cserélt. Régi szerkesztője Reittmann Ferenc megvált a laptól s helyét Kállay Lajos, a zentai ipar- és terményszövetkezet igazgatója foglalta el. Ez évi első száma a lapnak már az új szerkesztő vezetése alatt jelent meg.

Körözés. A zombori kir. törvényszék a következő körözést teszi közzé: Lopás bűntette miatt vádolt Nikolics Sándor (Buszta) sztanisicai illetőségű, foglalkozás nélküli cigány körözendő s feltalálása esetén a legközelebbi kir. ügyészhez utján a zombori kir. trvszékhez átkisérendő. Személyleírása: 46 éves, r. kath., termete közép, arca tojásdad, szeméi barnák, szemöldöke fekete, orra és szája rendes, haja fekete, fogaí épek, szakála borotvált, különös ismertető jele: arczine feltűnően fekete.

Játékból halál. Stefanovits szentantási kereskedő inasa játszott a gazdája fegyverével s csupa játékból ráfogta azt a cselédlányra. A fegyver elslüt s a leány nemsokára rá meghalt.

Városi ügyek.

Adóbevallások. A városi tanács közli a következő hirdetményt: Zombor sz. kir. város tanácsa részéről ezennel figyelmeztetnek a föld- és háztulajdonosok, miszerint az 1883. évi 46. t. c. 8. §-ában foglalt rendelkezéshez képest a föld- és házbirtokot terhelő kamatokkal együtt az ingatlanokra bekebelezett adóssági kölcsönöket, illetve ezen kölcsönökből az 1893-iki adóévet megelőző 1892. év végéig tényleg le nem ro-vott tökémaradék kamatait az általános jövedelmi pótdónak 1893. évi kivételénél leendő figyelembe vétele végett 1893. év január hó 1-től kezdve, január hó 31-ig bezárólag okvetlenül vallják be és a vonatkozó vallo-másokat minden egyes rovatban pontosan s a tényleges állapotnak megfelelőleg kitöltve, a város adóügyi osztályánál nyújtsák be. Hitelüllettel foglalkozó pénzüzetektől felvett és bizonyos évek alatt törlesztendő kölcsönök évi kamatainak változatlanul a törlesztési idő egész tartamára vétetik azon összeg, mely a kötvényben meg-állapított kamatláb szerint a kölcsönvett tökéösszeg után egy évre esik. Ha a kölcsön törlesztése nem az év első napján veszi kezdetét, a törlesztési idő első és utolsó évében az évi kamatoknak azok aránylagos része vehető számításba az adóköteles jövedelem megállapításánál. Oly kölcsönökre nézve, melyeket az illető adózó fél hitelüllettel foglalkozó pénzüzetettől vett fel, a vallomás jegyzet rovatában kintintendő lesz azon összeg, mely az eredetileg kölcsönvett és bizonyos évek alatt törlesztendő tökéösszeg után a kötvényben megállapított kamatláb szerint kamat gyanánt egy évre esik. A fent említett vallomásokra szánt nyomtatvány a város adóügyi-osztályánál ingyen kapható és onnan átveendő leszén. Figyelmeztetik továbbá az adózó közönség, hogy a fent jelzett benyújtási határidő lejártá után s jelesül 1893. évi február hó 1—15-ig beérkező vallomások a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1886. évi május 3-án kelt 81090 számú rendelete szerint, már csak felebbezés útján és csak esetben fognak figyelembe vétetni, ha hitelt érdemlőleg igazolták, hogy a késedelem elháríthatatlan akadály miatt történt, február 15-ike után benyújtott vallomások pedig semmi körülmények között sem fognak tekintetbe vétetni. Végül megjegyeztetik, hogy a vallomások pontos benyújtásának ellenőrzése céljából, mindegyik vallomásttevő, a város adóügyi osztálya részéről a vallomásnak történt benyújtása igazolásául egy átvételi elismerőnyv kap, mely elismer-vény mindaddig goudosan lesz megőrzendő, még álta-

lános jövedelmét győződött. Elisz adandó át.

Műv

Uj zenei tanár, egy „Frativumokból. A z meg, uyanott ki kiállitva s elégg

Uj férf ményből megjel Erkel Sándor, kesztőség közre mával vezérköny Szomortan szól mint a madár .

127. k. Sikog. Gaal Ferencdől rádtól; 129. Vá. Előfizetések cím szerk. kiadóhoz. Az „Apollo” egys den továbbá négy

Rudnyá most adta ki a G kiadóca az eg

Könyvtár” című Füzve 20 kr, d. nyánszky Gyula. a nagyszaló kr. költői nemzedéké gasabb a mostani akinek a szivéb. mestere a nyelv te minden sorából, sőség a tartalma költője, igazi lan magvas eszméket nebb költőnk rir a fényes tehetség. Az ő szivét még affektált naturaliz sok képet vesz ü a pezsgő mindenn hangja édesíti me mindenik újabb t irodalom és méltá bí fakadnak. A f érdem, hogy ily közönség irodalm

„Az élcrö tetikusunknak a P „Az élcrö” szintén „Egyetemes Könyv Győrött. Az élcrö bamarosan meg n definíciókkal keresz sikrázó, csupa esz élet nem egy tagd ákkal adja a szer a magyar humoris oldalakat ir. Hogy annyira tetszett s a irtak róla, az csak mellett bizonykodk Az „Egyetemes Kö a híressé vált néme vivja a versenyt, a mind csinos kiállít zönség megelégedé

Kedden, janu násbán. Irta Csiky. Az előadásról címszeretep Fehérv sokat hadonázott. minden szava, mind kitölt. Rakodca e mellett; Zápolya e Füredi, Laczkó A. voltak.

Közönség — Szerdán, jan. lomjátékál saját sz adtak elő a színház. Az igazat meg előadásra, hogy eg hallunk végig, de a mert Tombor karnag mutatta be magán. zenéjü operette, a m szövegű. Hogy egy centiától, azt egy ize a kinek feje telve gondolatait meg sem dolgoztól. De Tombó ha zenéje emlékeztet is csak szépre emlé

De Tombor m becsesl bir, de oper irány mutatójának m operettek sablonos t teszik, hogy a foly hallottunk valami ve még operának is t kettősöket, románcot, Tombor művében, — szép karokat is ha nemcsak ügyes játs baritonjával annak k telen is nagyon sziv a melyre higgadt j bonvivant szerepe ha grófkisasszony szere Mészáros Kornélia k Szabó ural, ki ma t ha tenort énekel, bari énekel, egy kitűnő te

lános jövedelmi pótdadjának helyes kivetéséről meggyőződött. Elismervény nélkül a vallomás senkinek sem adandó át.

Művészet és irodalom.

Uj zenemű. Marschal G., zombori ismert zongora tanár, egy „Francia négyes“-t szerzett szerb népdalmotivumokból. A zenemű Schön Adolf kiadásában jelent meg, ugyanott kapható, — ára 2 korona. Csinosan van kiállítva s eléggé dallamos.

Uj férfikarok. Az „Apollo“ magyar kargyűjteményből megjelent a hetedik évfolyam második része Erkel Sándor, Langer Viktor és Hoffer Károly szerkesztőség közreműködésével a következő karok tartalmával vezérkönyvben és négy szólammal: 124. kar. Szomoruan szól a magyar nótá... 125. k. Dalolnék én mint a madár... 126. k. Drága gyöngyöm, elválnék... 127. k. Sikogat az őszi fészél... eredeti népdalok Gaal Ferentől; 128. k. Vasárnapi regg, Kreutzer Konrádtól; 129. Választás (Matrózdal) Allaga Gézától. — Előfizetések címzendők: Goll Jánoshoz, az „Apollo“ szerk. kiadóhoz, Budapest, VI. ker. Lázár u. 18. sz. Az „Apollo“ egész évi előfizetési díja 2 frt 50 kr. Minden további négy szólamért 2 frt.

Rudnyánszky Gyula legújabb költeményeit most adta ki a Gross Gusztáv és testvérei győri könyvkiadóca az egész országban elterjedt „Egyetemes Könyvtár“ című vállalatának 55. és 56. kettős füzeteként. Fűzve 20 kr, diszkötésben csak 45 kr az árak. Rudnyánszky Gyula, a fényes tehetségű költő már tulesett a magasztaló kritika vállveregető biztatásain. A fiatalabb költői nemzedéknek oloszpo alakja, de egy fejjel magasabb a mostani reklámesimálta poétáknál. Igazán költő, akinek a szívéből csordul ki mindegyik dala s bár igazi mestere a nyelvtechnikájának, csengő muzsika hallatszik minden sorából, még sem takargatja ez a brillians különös a tartalmi sivárságot. — Rudnyánszky a dalok költője, igazi lantos, aki mindenkor az igaz érzéssel a magvas eszméket is párosítani tudja. Nálánál termékenyebb költőnek nincs ma, de szaporasága mellett mégis a fényes tehetség bélyegével jelennek meg a költeményei. Az ő szívében még nem fogta át a legtöbb modern poéta affektált naturalizmusa, de ha az életet festi is (és nagyon sok képet vesz föl az utcáról, a műhelyekből, az igazi, a pezsgő mindennapi világból) mindig az idealizmus igazi hangja édesíti meg a nagy komolyságot. Rudnyánszky mindenik újabb kötetét esemény-számba veszi a magyar irodalom és méltán, mert az ő dalai a legigazabb forrásból fakadnak. A fenn említett győri könyvkiadóca az érdem, hogy ily oloszó áron szerezheti meg a magyar közönség irodalma kincseit.

„Az éléről.“ Ferenczy József dr. kiváló esztétikusunknak a Petőfi társaságban felolvasott eszéje: „Az éléről“ szintén most jelent meg könyvalakban az „Egyetemes Könyvtár“-ban, Gross testvérek kiadásában Győrött. Az éléről elevebben, több kvintesszenciával hamarosan még magyar tollal nem irtak. Nem száraz definíciókkal keresztezett német zsánerű filozofálás, hanem szikrázó, csupa eszpriláncolatokból összefutó előadás. Az élet nem egy taglalja a részeire, hanem illusztris példákkal adja a szemünk elé s bőven foglalkozik egyben a magyar humoristákkal is. Főleg Ágai és Mikszáthról oldalakat ír. Hogy annak idején a Petőfi-társaságban annyira tetszett s a fővárosi lapok is oly rokonszenvesen irtak róla, az csak Ferenczy irmodorának a zsenialitása mellett bizonyodik. A füzetnek csak 10 krajcár az ára. Az „Egyetemes Könyvtár“ e füzetével is beigazolta, hogy a híressé vált német Reklam-féle füzetekkel bízást megívja a versenyt, mert a magyar zamatú kiadványok mind csinos kiállításukkal is kiérdemlik a magyar közönség meglegedését.

Színház.

Kedden, január 3-án, *Mukányi*. Vigjáték 4 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Az előadásról általában csak jót mondhatunk. A címszerepet Fehérváry adta nagyon jóízűen, csak kissé sokat hadonázott. Ferenczynek (Kozák, fővárosi hírlapíró) minden szava, minden mozdulata kacagató volt. Pesti kiltűnő maszkja s orvosi minyelve nagy derűtséget okozott. Rakodcay csak maradjon meg a komoly szerepek mellett; Zápolya nyelvésze nem sikerült. — Bibari, Fűredi, Laczko A., Várhidi Rózsa, Szende Anna jók voltak.

Közönség — mint rendesen. — Y.

Szerdán, jan. 4-én Tombor Aladár, karnagy jutalomjátékául saját szerzeményét, „Lavater“ című operettét adták elő a színházban.

Az igazat megvallom, oly várakozással mentem az előadásra, hogy egy reminiscentiákkal telt tükölményt hallunk végig, de annál kellemesebb volt a családás, mert Tombor karnagy tehetséges és ügyes zeneszerzőnek mutatta be magát. „Lavater“ egy szép, fülbemászó zenéjű operette, a mellett, hogy nem is a legostobább szövegű. Hogy egy új darab ment legyen a reminiscentiától, azt egy igazi zenesztől nem is lehet kívánni, a kinek feje telve van zenedolgokkal, úgy, hogy saját gondolatait meg sem tudhatja különböztetni az ismert dolgoktól. De Tombornak dicséretére legyen az is, hogy ha zenéje emlékeztetett is itt ott más zeneműre, akkor is csak szépre emlékeztetett.

De Tombor műve nemcsak személyi értékkel és becsülettel bír, de operette irodalmunkban uttörőnek, új irány mutatójának mondhatjuk, a mennyiben szakított az operettek sablonos formáival, a mik ezt a műfajt unottá teszik, hogy a folytonos keringő áriák helyett alig hallottunk valami verkleibe valót, de hallottunk igen is még operának is becsületére valló szép műdalokat, kettősöket, románcot, sőt a magyar dalt is ügyes volt Tombor művében, — mint helyén valót alkalmazni; szép karokat is hallottunk. A címszerepben Fűredi, nemcsak ügyes játszóknak bizonyult, de szép, férfias baritonjával annak kijelentésére kész, hogy más operetemben is nagyon szívesen hallanók bariton szerepekben, a melyre higgadt játéka is inkább ajánlja, mint a bonvivant szerepre hajló másik énekest. Szende Anna a grófkisasszony szerepét igen izlésesen énekelte, úgy Mészáros Kornélia kis szerepét kellemesen töltötte be. Szabó ural, ki ma tenor szerepét próbált, úgy vagyok, ha tenor énekel, baritonistának tartom, ha pedig baritont énekel, egy kiltűnő tenoristát látok benne elveszettnek.

Nagy Pista ma nem volt rekedt s kicsiny, de kellemes tenorjával szépen interpretált egyes helyeket. Meg kell még emlékezni a két komikusról, Ferenci és Pestiről, a kik a polgármester, illetve a kocsmáros szerepében a hallgatóságot folytonos derűtségekben tartották.

Egy jó előadásról három kellék szükséges: 1. szerző, 2. előadók és — 3. publikum.

Az első kettőt eldicsértem, de az utolsóról csak rosszakarólag szólhatok. Mert bizony Tombor nagyobb pártolást érdemelt volna; nemcsak azért, mert jó darabot irt, de mert az egész idény alatt fáradozása, a mit pedig úgy a karnagy, mint a színészek a közönség érdekében tettek, megérdemli, hogy jutalomjátékunk pár forinttal ki ki elismeréssel legyen. Csak hogy a mi bérlő közönségünk csak azért és addig jár színházba, míg a bérlőjegyét leélvezi, de hogy a szegény színészek fáradozását a multra elismeréssel, a jövőre buzditással támogatandó, jutalomjátékukra is eljárjon, azt csak egy-két műpártoló teszi, de a legtöbb közönség nem.

Ha valami új, fére, német vagy francia operettet hoztak volna színiüre, megtelt volna a színház, de bizony mért is buzditanánk mi egy szegény zeneszerzőt, még ha nem is volna tehetséges, úgy mint Tombor. Nálunk bizonyul be a legkésőbb az a közmondás, hogy „nemo propheta in patria“. Evvel vigasztalja Tombor is magát, s ne lankadjon, de haladjon tovább s mi szép jövőt jósolunk neki.

H. Á.

Fogyasztási szövetkezetek és vallási exclusivitas.

Bármily furesának tessenek is valaki előtt a fenti cím, el nem tagadhatólag egytív tartozik a két fogalom meggyökben, különösen mióta az országos fogyasztási szövetkezet ügynöke faluról-falura járva hinti el a vizsálgó magvát nemcsak kereskedő és fogyasztó között, de nyíltan bevallott célzattal vallási különválaszt akar előidézni a kétes anyagi haszon előterbe tolásával.

Még most is visszhangzik a kormány-válság által teremtett helyzetből folyó miniszterelnöki kijelentés és Apponyi Albert gróf nagyhatású beszéde az egész országban, melylyel mindenkét óva intenek a vélt sérelmek elleni védekezés tulkapásai ellen, és minden igaz hazafi örömmel telt el az a tudat, hogy az új kormány vallástgyi politikájával a saját szupremációjának megvédése mellett az összes vallásfelekezetek dogmatikus jogait sértetlenül kívánja hagyni, hogy igyekezzeik teljes jóakarattal ledönteni azon korlátokat, melyek a vallási külön válassal és előlételekkel hasznára soha sem voltak e hazának, mely korlátok a művelt nyugaton már rég romba döntettek: ugyanakkor előll egy országos egyesület, mely alapszabályainak címéből utóbbi időben kihagyta ugyan a vallási jelzőt, de paragrafusaiiban határozottan praecizirozva hirdeti a vallási exclusivitas. És ezt — bár jóváhagyott alapszabályokkal van dolgunk — helytelenítünk kell, de nem találunk elég éles szavakat annak az eszköznek használatá ellen, melylyel ezen országos szövetkezet célt érni akar.

Utazó apostola olyan tanokat prédikál a könnyen hívó polgároknak, melyek csak arról jök, hogy a vallás felekezetei között: a békét teljesen megzavarják.

Nem kívánjuk a falusi fogyasztási szövetkezetek népszerű vagy népszerűtlen voltát e sorokkal taglalni, sőt a társulás elvének feltétlen hívei vagyunk, valamint hogy nem is a kereskedői érdekek megvédése adta kezünkbe a tollat e sorok írására, mert jól tudjuk, hogy szolid, értelmes kereskedőnek tudni fognak a fogyasztási szövetkezetek mellett is létfentartásukról gondoskodni; de hazafiatlan cselekedetnek kell bélyegeznünk azt az izgatást, melylyel bárki anyagi haszon elérése céljából a vallásfelekezetek közötti békés egyetértést zavarja meg oly zavaros, tendenciózus nyilatkozatokkal, mint a hogy ezt Bácsmegeye több községében a fenti fogyasztási szövetkezet ügynöke már tette és teszi még folyton.

Es erre fel kell hívunk az illető hatóságok figyelmét, hogy nézzenek bele az illető ur kártyájába és mi-helyest tapasztalni fogják, hogy az illető apostol missiója nem felel meg a törvény szigorú követelményeinek, ne késsenek egy pillanatig sem „Haudsoffot“ kiállítani; mert csirájában kell elfojtani és a legradikálisabb eljárásban résziesíteni ma már minden olyan törekvést, mely nem csak vallási villongásra, de a nemzeti erő szétforgácsolására vezethet.

Hiszen ugyis nap-nap mellett számtalan olyan jelenségekkel kellett eddig is találkozunk, melyek a nemzeti egység eszméjét különféle utakon veszélyeztetették; hogy helyeselnének tehát egy olyan országos mozgalmat, mely a létező bajok számát egy újabb, nagyobb bajjal szaporítaná! Nem! Ezt nem helyeselnék egy józan hazafi sem s mert bizunk megyének népének vezetőkben, elvárjuk, hogy minden befolyásukat latba vetik, hogy az immáron fény vezetettéket kijózanítsák, a többieket pedig óva fogják inteni a vallási béke háborításától.

Apellálunk a községi elöljárók éberségére, kik különben is őrői és letéteményesei a törvények tiszteletben tartásának, hogy minden olyan törekvést, mely a vallási béke háborítására volna alkalmas, saját hatáskörükben megakadályoznak, illetve az esetről az illető fórumnak jelentést teendnek.

Nem akartunk e sorokkal az akadémikus okoskodás terére lépni, mert akkor a végtelenségbe terjedhetett volna mondani valónk, csak egyszerűen rá akartunk mutatni a keletkező bajra, hogy ezzel egy hírlapírói, mint hazafiúi kötelességünknek megfelelően és bizvást reméljük, hogy szavunk nem fog elhangzani a pusztában.

Sincerus.

Közgazdaság.

Időjelzés magánosoknak. A közlekedésügyi miniszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg megengedte, hogy a meteorológiai központi intézet által a posta- és távirádhivatalokkal táviratilag közölt és ezek által kifüggesztett táblákon a nagy közönség tudomására hozott időjósági táviratok rendes táviratlapra felvéve, egyeseknek naponként is kézbesíthetők ha az illetők a helység belterületén laknak és a kézbesítésért havi előleges részletben fizetendő 2 frt 50 krnyi havi díjat fizetnek.

Oloszó körutazási jegyek. A jövő nyáron új rendkívül mérsékelt áru körutazási jegyek fognak kiadni, a melyekkel egy egészen új utazási irány, az általános turista-forgalomból eddig kizárt gyönyörű szép vidék be lesz vonva a körutazási forgalomba. Ezen körutazási jegyek Budapestről kiindulva Boszna-Bródon és Szerajevón át Metkovicig vasuton, onnan külön szépen berendezett hajókon Fiuméba és Fiuméből akár Bécsen keresztül, akár közvetlenül Budapestre vissza szólnak. Az utazást ezen jegyekkel fordított sorrendben is meg lehet tenni. Kétségtelen, hogy ezen körutazó jegyek, melyekkel minden főbb helyen tetszés szerinti tartózkodással ki lehet szállni, rendkívül vonzóvá fognak gyakorolni nemcsak a belföldi, hanem a külföldi turistákra is.

17411. sz.

M. kir. honvédelmi miniszter.

IV.

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterter a következő

pályázati hirdetményt

bocsájtotta ki:

Hogy háboru idején a katonai élelmező tisztviselőkhöz beálló nagyobb szükséglet fedezhető legyen, és hogy a katonai élelmező szolgálatra alkalmas egyének a népfőlkelésről szóló 1886. évi XX. törvényeikk 9. §-a és a népfőlkelési utasítás 5. §-a értelmében már békeben kijelölhető legyenek: a népfőlkelő kötelezettségében álló azon állampolgárok, kik népfőlkelő kötelezettségüket háboru idején élelmező tisztviselői minőségben hajtják teljesíteni, ezen hadi szolgálatra már békeben megfelelő kiképezést nyerhetnek, ha erre az alábbi pályázati feltételek mellett önként jelentkeznek.

I. Pályázati feltételek.

Háboru idején népfőlkelő élelmező tisztviselői állásra mindazon polgárok pályázhatnak:

1. kik miután állítaskötelezettségüknek, esetleg szolgálatkötelezettségüknek eleget tettek, sem a közös hadsereg vagy hadtengerészet, sem a honvédség, sem a póttartalék, sem a csendőrség kötelékében nem állanak;

2. kik a védtörvény-utasítás I. rész 75. §. 3. A) alatt felsorolt követelményeknek megfelelnek; ilyenek:

A gazdasági tanintézetek, a kereskedelmi középiskolák, a kereskedelmi akadémiák, műszaki tanintézetek, főgymnáziumok és főreáliskolák végzett tanulói; s ezek közül különösen:

a) azok, a kik magukat nagyobb földbirtokon a gazdasági kezelésben képezik ki;

b) a vasuti, gőzhajózási, továbbá magánállítási és közlekedési vállalatoknál alkalmazott gyakornokok és kereskedők;

c) a gabona-s terményüzlet és kereskedés terén működő egyének;

d) a gőz- és műmalmoknál, sütődéknél, közraktáraknál stb. alkalmazott egyének;

3. kik megfelelő polgári foglalkozással bírnak és a polgári becsület és joggyakorlat korlátlan élvezetében állanak;

4. kik megszerzésük nélkül 3 hóig egy katonai élelmező raktárnál saját költségükön próbaszolgálatot tenni képesek és erre késznek nyilatkozniak.

II. A gyakorlati próbaszolgálat.

5. A gyakorlati kiképezés abban áll, hogy a pályázó három hónapra egy katonai élelmező raktárhoz próbaszolgálatra beosztatik és itt a gyakorlati élelmező szolgálatra alkalmaztatik.

6. Gondoskodva lesz, hogy a beosztottak szolgálati foglalkoztatása akként rendeztessek, hogy az illetők a kiképzési cél esorbítása nélkül, a próbaszolgálat ideje alatt lehetőleg polgári hivatásukat tovább is végzhessék.

7. Az okvetlen szükséges elméleti ismereteket a pályázók tanulás útján maguk tartoznak elsajátítani. E célból a szükséges szolgálati könyvek és tansegédletek velük megismertetnek.

8. A beosztottak a próbaszolgálat alatt semmiféle katonai jelvényt nem viselnek; szolgálatukat polgári ruhában végzik.

9. A pályázó írásban kötelezi magát, hogy a próbaszolgálat alatt magát a katonai fegyelemnek aláveti és katonai előjárói szolgálati parancsainak engedelmeskedni fog.

Ez alatt azonban nem a katonai büntető és fenytő hatalomnak való alávetés, hanem csak azon kötelezettség értendő, hogy a pályázó minden, a kiképezés érdekében szükségessé váló szolgálati meghagyásnak okvetlenül és illő módon megfelel.

10. Oly jelöltek, kik buzgósgot nem tanusítanak, a kiképezésre alkalmatlannak bizonyulnak, a katonai rendelkezések és parancsoknak, az önként elvállalt kötelezettség ellenére, nem engedelmeskednek, vagy megbetegednek és két hétnél tovább szolgálatképtelenek maradnak, a a próbaszolgálatból elbocsátatnak.

11. A próbaszolgálat ismétlése csak betegség miatt elbocsátottaknak, vizsga ismétlése pedig csak oly jelölteknek engedtetik meg, kik a vizsga ismétlésére a vizsgálóbizottság által javaslatba hozatnak.

III. Az elméleti vizsga.

12. A gyakorlati próbaszolgálat kitöltése után a beosztottaknak még egy elméleti vizsgát kell letenniük.

13. A pályázók a próbaszolgálat után a katonai élelmező raktár elnökétől a próbaszolgálat eredményéről és arról is értesitetnek, hogy az elméleti vizsga letételére, mely területi parancsnokság hadbizottságánál nyujtsák be folyamodványaikat.

14. Az elméleti vizsga a próbaszolgálat kitöltésétől számítandó egy év lefolyása alatt teendő le.

15. Ezen elméleti vizsga tárgyai az „Utasítás a cs. és kir. hadsereg csapatiskolái számára“ X. részének 14. mellékletében foglaltatnak és a vizsga terjedelme a próbaszolgálat alatt tudt adatik.

16. Az elméleti vizsga a cs. és kir. hadsereg szolgálati nyelvben németül tartatik. Azonban elégséges ha a jelöltek ebben a nyelvben a szolgálati igényeknek megfelelő mérvben magukat kifejezni képesek.

Ennélfogva azoktól, kiknek anyanyelvük nem a német, sem folyékony, vagy válogatott előadás, sem pedig az írásbeli dolgozatánál irányi tökéletesség és nyelvtani helyesírás nem követeltetik.

17. A vizsga eredményéről a pályázók a bizottsági jegyzőkönyvből megfelelő kivonatot kapnak.

IV. Kijelölés és kinevezés.

18. Azok, a kik a vizsgát megfelelő eredménnyel letették, már béke idején hadi szolgálatra mint népfelkelő életmező járulnokok kijelölteknek, e minőségben ajánlati lapokkal ellátnak és a népfelkelés felhívása esetén ő cs. és apostoli királyi Felsége által népfelkelő életmező járulnokokká kinevezetnek.

19. Minden jelölt a kit a vizsgáló bizottság a népfelkelő életmező járulnoki állásra alkalmasnak tart és arra képesít, ezen képesítést a népfelkelési kötelezettségének egész tartamára megtartja, feltéve hogy személyére időközben valamely oly változás nem állana be, melynél fogva a tisztviselői állásba való kinevezésre egyáltalán igényt többé nem tarthatna.

20. A népfelkelésről szóló törvény 9. §-ában foglalt határozványnál fogva a polgári állásból népfelkelő tisztviselői rendfokozatba történt kinevezetés csak a népfelkelési mozgósítottságának tartamára terjed és ennek feloszlásával megszűnik.

21. A népfelkelő életmező járulnokok behívásuk alkalmával magukat az „Öltözeti és felszerelési szabályzat a m. kir. honvédség számára” szolgálati könyvben előírt teljes egyenruhával tartoznak ellátni, mely célból tényleges bevonulásuk alkalmával megfelelő beszerzési általánosan részesítettnek.

V. Pályázati folyamodványok.

22. A népfelkelő tisztviselői állásra pályázók folyamodványukat a honvédelmi miniszterhez intézik és a polgári hatóság útján terjesztik fel.

A folyamodványok mellékleteikkel együtt bélyegmentesek.

23. E folyamodványból kivehető legyen: a pályázó neve, állandó tartózkodási helye és lakás-címe, a katonai életmező raktár, melynél a próbaszolgálatot teljesíteni óhajta, végre nyelvismeretei.

24. A folyamodványhoz csatolandó: keresztlevél; iskolai bizonyítvány; hatósági bizonyítvány a pályázónak jelenlegi polgári foglalkozásáról és községi honosságáról; továbbá egy kötelező a 9-ik pont értelmében, melynek szövege a következő:

„Alulírott önként elvállalom azon kötelezettséget, hogy a katonai életmező raktárnál teljesítendő próbaszolgálat tartamára magamat a katonai fegyelmeknek alávetem.”

25. A pályázók által választható katonai életmező raktárak állomáshelyei a következők:

Krakko, Tarnow, Olmütz, Bécs, Grác, Marburg, Klagenfurt, Laibach, Trieszt, Göre, Póla, Budapest, Pécs, Pozsony, Komárom, Sopron, Kassa, Munkács, Temesvár, Arad, Nagyvárad, Prága, Pilsen, Josefstadt, Theresienstadt, Przemysl, Rzeszow, Jaroslau, Lemberg, Tarnopol, Stanislaw, Csernovitz, Nagyszombat, Gyulafehérvár, Brassó, Zágráb, Pétervárad, Eszék, Brád, Fiume, Innsbruck, Franzensfeste, Trient, Linc, Zára, Ragusa, Cattaro és Risano; továbbá a megszállott területen: Sarajevo, Gorazda, Foča, Travnik, Dolnja-Tuzla, Banjaluka, Mostar, Bilek, Trebinje és végre Plevlje.

26. A pályázati kérvények a folyó 1893. évben január havától 20-ig, a jövő évben pedig mindenkor január havától 15-ig az illetékes járási hatóságnál nyújtandók be. Kelt Budapesten, 1892. december hó 19-én.

Báró Fejérváry Géza, s. k.

Naptár. Január.

Havi és beti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
6 Pént.	Vizkereszt	Vizkereszt	25 Nagykaracs.
7 Szomb.	Bálint, Izidor	Izid., Rajm.	26 Egyp. men.
8 Vas.	A 1 Ep. Erh.	A 1 Ep. Erhard	27 D 31 Istvan vt.
9 Hétfő	Julian vt., M. Marciána		28 20,000 vért.
10 Kedd	Vilmos p. hv. Rem. Pál.		29 Apró szentek

Felelős szerkesztő: Dr. BALOGHY ERNŐ, köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Dr. BERKES ZSIGA

köz- és váltó-ügyvéd ügyvédi irodája Zomborban, csendes-utca 120. sz. a. Tóth Nándor ur házában van.

1459. szám. kig. 1892.

Pályázati hirdetmény.

Gardínovec községben leköszönés folytán üresedésbe jött és évi 180 frt fizetéssel javadalmazott gyalogközrendőri állásra ezennel pályázat nyitattik; felhívattak az ezen állást elnyerni óhajtok, miszerint kellően felszerelt kérvényeket alolított község elöljáróságánál 1893. évi január hó 20-ig annál inkább nyújtsák be, mivel a később érkezettek figyelembe vételni nem fognak.

Pályázók igazolni kötelesek: 1. hogy magyar honpolgárok; 2. védkötelezettségüknek eleget tettek, 24-ik életévüket betöltötték és a 60-at még el nem érték; 3. feddhetlen előéletűek; 4. teljesen egészségesek; 5. hogy a szerb nyelvet szó- és írásban bírják. A megválasztandó közrendőr tartozik a szükséges egyenruhát sajátjából beszerezni. Gardínovecén, 1892. évi december 31-én.

Borovszky Ferenc, b. jegyző. 3-2. Bugarin Trifun, bíró.

Az almás-járási takarékpénztár-részvénytársaság XI-ik évi üzletkimutatása 1892. évre.

Igazgatósági jelentés. Tisztelt közgyűlés! Midőn intézetünk XI-ik évi üzletkimutatását a tisztelt közgyűlésnek bemutatjuk, ajánljuk a 9644 frt 16 kr nyereségnek következőképen leendő felosztását, u. m.: 1. 5% tartalékalapnak 482 frt 21 kr. 2. 5% igazgatósági jutalék 482 frt 21 kr. 3. 8% választmányi jutalék 771 frt 53 kr. 4. 2% felügyelőségi jutalék 192 frt 88 kr. 5. Jótékony cél 50 frt. 6. Jutalmazás 170 frt. 7. Tartalékalapnak külön 38 frt 47 kr. 8. Behajthatlan követelések leírására 1456 frt 86 kr. 9. Osztalékul részvényenként 12% = 6000 frt, összesen 9644 frt 16 kr. Ez alkalommal különösen kiemeljük, hogy a javaslatban kitüntetett összeg leírása által intézetünk az ez időszertől behajthatlan követelések terhe alól teljesen felszabadul. A szokásos felmentvényt az 1892-ik üzletévre a magunk, valamint a felügyelő-bizottság számára megadni kérjük. Kelt Bács-Almás, 1893. évi január hó 1-én. Arnold Antal s. k., Raichheld Adolf s. k., Bilinovits Jakab s. k. felügy. biz. tagok.

Felügyelő-bizottsági jelentés. Tisztelt közgyűlés! Intézetünk üzletmenetét az évfolyamán többször alaposan megvizsgáltuk, nemkülönben az 1892. évi zárszámadásokat is, minek folytán jelenthetjük, hogy mindenkor mindenképpen legnagyobb rendet és pontosságot tapasztaltunk, a zárszámadásokat pedig helyeseknek és a könyvekkel egyezőeknek találtuk. A tiszta nyereségy felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatot szintén megvizsgáltuk, azt elfogadjuk s a tisztelt közgyűlésnek is elfogadásra ajánljuk. Az igazgatóság, valamint a mi működésünkre nézve kérjük a szokásos felmentvényt az 1892-ik évre szintén megadni. Kelt Bács-Almás, 1893. évi január hó 1-én. Sterk József s. k., Raichheld Adolf s. k., Bilinovits Jakab s. k. felügy. biz. tagok.

VAGYON. M é r l e g. TEHER.

	frt	kr		frt	kr
Pénzkészlet	11694	44	Alaptőke	50000	—
Váltó	220756	—	Betétek	194885	79
Előleg	28136	—	Hitelezők	21029	95
Jelzálog kölcsön	12575	—	Tartalékalap	5040	—
Per előleg	293	22	Fel nem vett osztalék	124	—
Leltári ingóságok	157	60	Egyenleg mint nyereség:		
Ingatlan	7111	64	a) Mult évről áthozott	1017	13
			b) Folyó évi	8627	03
				9644	16
				280723	90

Kelt B.-Almás, 1893. évi január hó 1-én. Arnold Antal s. k., igazgató. Babér Lajos s. k., könyvvezető. Eckert Mihály s. k., pénztárnok. — Ezen mérleg az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatt. Kelt B.-Almás, 1893. évi január hó 1-én. Sterk József s. k., Raichheld Adolf s. k., Bilinovits Jakab s. k., felügyelők.

HIRDETÉMÉNY. Az almás-járási takarékpénztár-részvénytársaság t. c. részvényesei 1893. évi január hó 31-én d. e. 9 órakor B.-Almásban a saját helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelt meghívattak. **Elintézendő tárgyak:** 1. Az igazgatósági, választmányi és felügyelőbizottsági jelentések tárgyalása. 2. A mult évi zárszámadások megvizsgálása, a mérleg végleges megállapítása és nyereség felosztása. 3. A felmentvény megadása iránti határozathozatal. 4. A választmányból 5 tagnak s a 3 tagu felügyelő-bizottságnak alapszabály szerű kiegészítése s helyeiknek titkos szavazattal választással történendő betöltése. 5. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése 2 részvényes megválasztása. Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajta, tartozik a közgyűlést megelőző 24 órával részvényeit és meghatalmazásait — az alapszabályok 54. §-a értelmében — az igazgatóságnál letenni. — B.-Almás, 1893. évi január hó 1-én.

Pályázati hirdetés.

A csávoiyi róm. kath. népiskolánál elhalálozás folytán megürült vegyes osztályu német-dalmát-magyar tannyelvű tanítói állásra 1893. január 31-ig pályázat hirdettetik. Javadalom 400 frt készpénz, 50 frt lakbér és 4 erdei öl lágyfa. Ismétlő iskola tanításáért külön díjazás nem jár. A megválasztott tanító tartozik állását azonnal elfoglalni. Az iskolaszék mindenkorra föntartja magának a jogot, hogy a megválasztott tanító által vezetendő osztályt meghatározza. A kellően felszerelt s bélyeggel ellátott kérvények a róm. kath. iskolaszékre címezve, nsogos és ftdő Berényi Dániel, apát és esperes-plébános urhoz Bajára küldendők. Csávoiy, 1892. december 22-én.

DR. SZUCSICS SÁNDOR, plébános, iskolaszéki elnök.

Pályázat.

A gajdobrai róm. kath. hitfelekezeti német-magyar tannyelvű népiskolánál leköszönés folytán üresedésbe jött s 1893. évi január hó 21-én tartandó választással betöltendő egyik tanítói állásra pályázat nyitattik. Pályázhatnak férfiak és nők, férfiak azonban előnyben részesülnek.

Javadalmazás: 1. Készpénzfizetés címén 400 frt. 2. Lakbér fejében 50 frt. Ezen 2. pont alatti csak addig fizetetik, míg az iskolaépületben levő 2 szoba, 1 konyha és 1 éléskamrából álló szabad lakás kiürül és elfoglalható lesz.

3. 2³⁷⁸/₁₀₀₀ hold föld természetben — vagy helyette 50 frt váltásértékes. Megjegyeztetik: hogy az 1., 2. és esetleg a 3. pont alattiak előleges havi részletekben a községi pénztárból fizetnek ki; hogy az 1-3. alattiak után eső összes adók, illeték egyenértékek és egyéb terhek az élvező által viselendők; hogy az ismétlő iskola tartásáért a tanítóknak külön díjazás nem jár; s végül, hogy a pályázati kérvények 1893. évi január 20-ig főtisztelendő Bizinger Konrád, esperes-plébános, iskolaszéki elnök urhoz Gajdobrára intézendők. Gajdobrán, 1892. december hó 23-án.

AZ ISKOLASZÉK.

Földek haszonbérbeadása.

Zomborban, a Sikara pusztán, a város közelében lévő néhai Ambrózy Károly-féle 22 hold szántóföld, 2 hold legeltetésre alkalmas gyeperes udvar, két hold kaszáló, baromfi nevelésre igen alkalmas, a rajta lévő lakkhával és a szükséges gazdasági épületekkel felébe adandó, esetleg bérbe is vehető. A feltételek Zomborban, belváros, Zarándok utca 110. szám alatt megtudhatók.

Zombor, Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Az igazgatóság.

Pályázat.

Bikityen (Bácska) egy r. kath. buncyevác-magyar I—III. oszt. tanítói állásra január 29-ig pályázat hirdettetik. Évi fizetése 500 frt havi utólagos részletekben, melyért a megválasztott az ismétlő iskolát is tartozik végezni. A kellően felszerelt okmányok fenti határnapig nsagos és ftdő Berényi Dániel apát-esperes-plébános urhoz Bajára küldendők.

Az iskolaszék.

Pályázati hirdetmény.

A kovilyi zárdának mint bácsmegeyi uradalomnak szüksége van egy képesített erdőőrre, a ki a magyarországi erdőtervény értelmében erre képesítve van. Ezen erdőőrnek jogai és kötelezései egyenlők az állami és vármegyei erdőőrökével.

Évi fizetés készpénzben 350 frt o. é., (700 korona) azonkívül szabad lakás és fűtés. A körülményekhez képest a fizetés 20%-al fel is emelhető. Az okmányokkal és az eddigi szolgálatról tanuskodó bizonylatokkal ellátott folyamodványok a zárdafőnökségéhez, illetve az alolítottokhoz intézendők. Folyamodónak magyar állampolgárnak kell lennie és a magyar nyelven kívül köteles a szerb nyelvet is tudni.

Jelentkezés határideje 1893. évi február 1-e. kiknek magasabb akadémiái képesítéstik van, szintén folyamodhatnak és az ilyenek fizetése 50%-al magasabb lesz. Jól teszik a képesített folyamodók, ha személyesen is jelentkeznek; a legközelebbi vasutállomás Karloca, vagy Ujvidék.

Felsőbb akadémiái képesítéssel bírótól nem követeltetik a szerb nyelvnek okvetlen tudása, de megkívánattik, hogy az ilyen a magyar nyelven kívül németül vagy valamely szlav nyelvet tudjon. Felsőbb akadémiái képzettséggel bírók, fiatalvégzett képesített akadémikusok is lehetnek. Közelebbi és bővebb írásbeli vagy szóbeli felvilágosítás végett minden jelölt alolítottokhoz fordulhat. Kovily zárdá, 1892. évi december hó 28-án.

Gyorgyevits Miron s. k., Iguman és zárdafőnök.

U. posta Kovily, Bács megye.

Pályázati hirdetmény.

A „Bajai kölcsönös segélyező-egylet” pénzügyintézetnél betöltendő könyvvezetői állásra, évi 800 frt fizetéssel s egybekötött nyugdíj jogosultsággal, pályázat nyitattik. Folyamodványok 1893. január hó 31-ig bezárólag alulírott igazgatósághoz címezendők. Baján, 1893. január hó 1-én.

A „Bajai kölcsönös segélyező-egylet” igazgatósága.

XVI
Egész
Fél
Negy
A lap
illető
szerkes
a laptu
Egyes szá
Fars
Telen
Megdoban
ugy szeret
ez a fogalom
közé felölle
azt, aki let
ébredésre h
mindenfelöl
készen van
kritika siet
minden egyes
Akióba
nek a buzgalt
hatványozza.
munkájából?
könyvet let
bát szerezni
hivatásnak?
vadás előmozd
nek, előadást
közvacsorázna
Természe
renden is van
hatalmasodik
de ami bizony
„társadalom“-n
is majd súlyos
a melyik sok
az idény fényé
A dolog u
nagyon sokat
vető egyleteink
körből toboroz
száz ember kép
szadalmi működé
szor kell ember
állásukhoz mért
idény fényessé t
Ez a néhán
nem tartozik a
arra, hogy tiszte
rakozásokra és
mit, de nem r
hosszu idény m
művelje. Pedig
garcon, nem mar
A „BA
Kis pohár a s
A gyönyörtől
A közömbös
Noé italától
Mit is keseregy
Az öröm is ál
Nem vakítja s
De csak néz
Hogy tovább k
Szívünk így va
Hosszú gond ut
S földérál reá
Száz esztendő
Egyre megy, ak
Szent Mihály l
Muzsikával? C
Bár egéd felhős
Mondj te, sorsos-t
Nem oly szörnny
Nem köll más, es